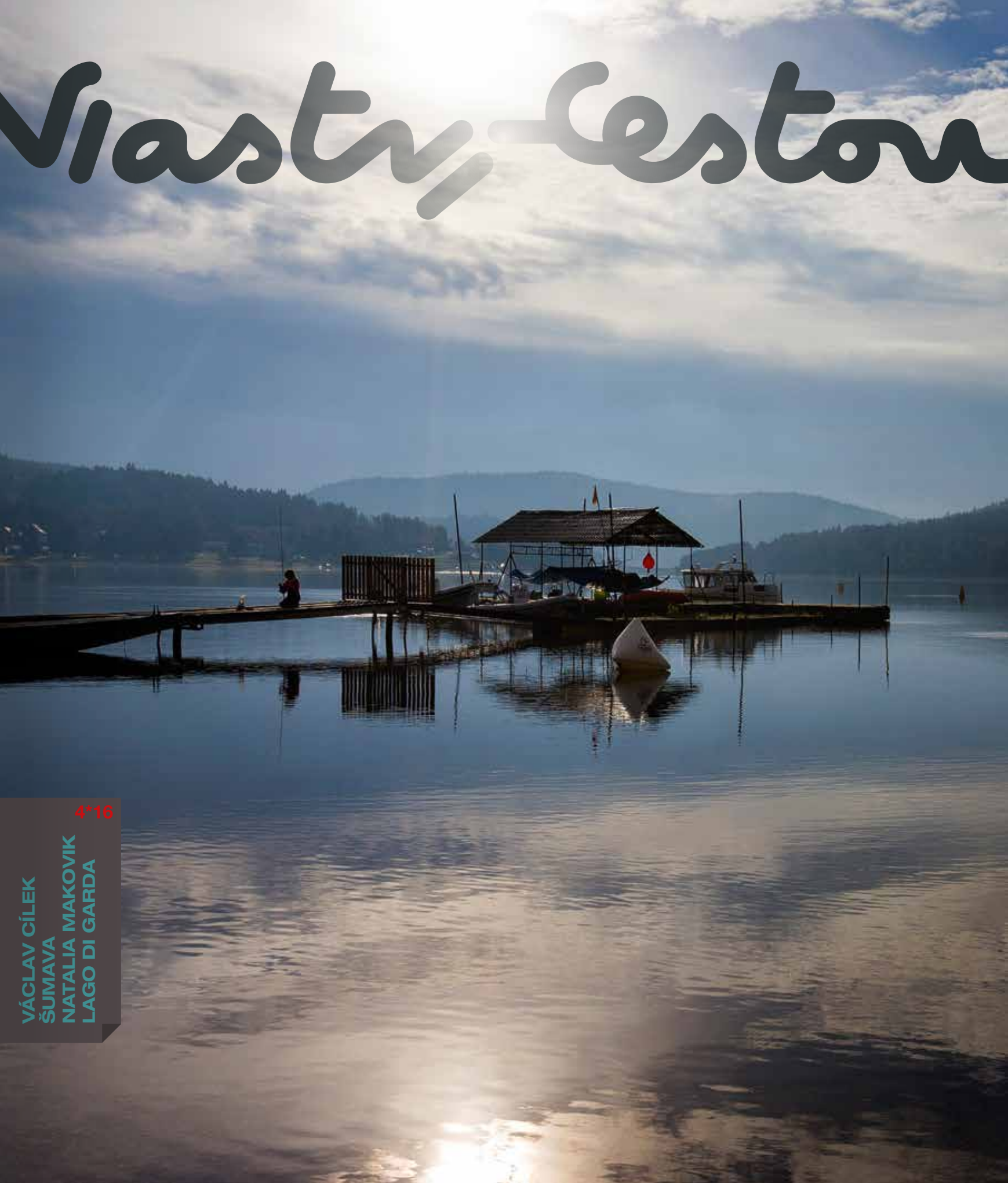


Viastr, -leston



4*16

VÁCLAV CÍLEK
ŠUMAVA
NATALIA MAKOVÍK
LAGO DI GARDA

Jezdím málo, platím málo.

NEJ
levnější*

Martin, 52 let:

„Autem jezdím jen pro velké nákupy a o víkendech na chatu. Platil jsem povinné ručení 3 265 Kč. Za rok nenajedu více jak 5 000 kilometrů a tak jsem nyní s revolučním pojištěním dostal 40% slevu a za další období zaplatím už jen 1 959 Kč. Ušetřím 1 306 Kč.“

Allianz 

* Sjednáte-li si povinné ručení s pojištěním skla a ujedete do 10 000 km ročně. Platí pro smlouvy sjednané do konce roku 2016.

na začátek



Stanislav Bernard
spolumajitel Rodinného pivovaru Bernard

Rodinný pivovar Bernard slaví pětadvacáté narozeniny. Na začátku byl sen – vařit nejlepší možné poctivé pivo. Nebyla to krátká a jednoduchá cesta. Začínali jsme bez kvalitního zařízení a technologií, bez peněz, a navíc nás tížil úvěr ve výši 52 milionů korun, za které jsme koupili bez přehánění ruinu, kterou jsme jen s velkými obtížemi udržovali v chodu, a za pochodu prováděli nezbytné opravy a rekonstrukce. A každý rok jsme museli vydělat na splátky úvěru a na úroky spousty milionů. Součástí snu bylo taky vytvořit uznávanou značku. Dneska jsme úspěšní, ale bez toho snu, bez toho, že jsme věděli, proč to děláme, bez srdce, bez touhy uspět by to nebylo možné. Pokud chce člověk vařit nejlepší pivo, jakého je schopený, musí to umět. Musí se učit a být velmi pokorný. Neustále věci vylepšovat, nezastavit se. My jsme se dohodli, že naše pivo bude tradiční české, to znamená hořké, zároveň chuťově plné. Nemohli jsme pivo pasterovat, protože na pasteraci jsme neměli peníze. Museli jsme přijít na to, jak zajistit dlouhou trvanlivost bez ní. A postupně jsme se to naučili. Celých dvacet pět let jsou naše piva nepasterovaná. Přitom je exportujeme do více než třiceti zemí světa.

Co se týče značky, museli jsme začít tvořit propagaci, působivou reklamu. Prostě dát o sobě vědět. Na začátku jsme jako jedni z prvních dali reklamu na dálniční most a za pár týdnů nám to zdvojnásobilo prodej. A pak následovaly další reklamní akce, ve kterých jsme šli vlastní cestou. A zároveň jsme se snažili hledat nová řešení i ve všem ostatním. Dělat to tak, aby nás to bavilo. Nespokojujeme se s tím, že někdo řekne – to se tak dělá. Ono to jde většinou dělat i jinak, a často líp. Postupně, po maličkých krůčcích, prvních oceněních v soutěžích se to začalo dařit, i když byly dlouhé roky, kdy jsme došlova bojovali o přežití. Kdyby nás to nebavilo, nemohli bychom to dělat. Slovo bavit je vlastně slabé, my jsme toužili splnit si ten sen a dělati jsme pro to všechno.

A co považuji za nejdůležitější, je, že jsme před lety dali možnost našim zaměstnancům, aby si sami zvolili firemní hodnoty – těmi jsou otevřenost, důvěra, spolupráce, odpovědnost a pozitivita. To bylo klíčové, pomohlo to vytvořit dobrou atmosféru ve firmě, dobré mezilidské vztahy. Ta hezká energie vyzařuje i navenek a ovlivňuje okolí. Je právě tím, co dává základ pro náš možný úspěch i v dalších letech.

Držte se!

vlastní cestou 4¹⁶

říjen – listopad – prosinec

editor
Boris Dočekal
redakce
Stanislav Bernard
Zdeněk Mikulášek
Markéta Navrátilová
design
Štěpán Malovec
jazyková poradkyně
Věra Bláhová
tisk
Indigoprint, s. r. o.
vydavatel
Rodinný pivovar Bernard, a. s.

Magazín Vlastní cestou vychází čtvrtletně. Chcete-li jej dostávat do poštovní schránky, navštivte www.bernard.cz (hlavní menu > Magazín Vlastní cestou). Vaše připomínky a náměty můžete zasílat na pivovar@bernard.cz

Magazín Vlastní cestou je zaregistrován na Ministerstvu kultury ČR pod evidenčním číslem MK ČR E 14164.



fotografie na obálce > **Markéta Navrátilová**

obsah

- | | |
|--|--|
| 04 – Aby ještě šlo volně dýchat
rozhovor s geologem
Václavem Cílkem | 28 – Jsem zamilovaná do České republiky
rozhovor s Natalií Makovik |
| 10 – U Grófa a panny Komtesky
povídka Borise Dočekala | 31 – O (ne)kouření
fejeton Bedřicha Solanského |
| 14 – Z pivovaru
novinky a informace | 32 – Oslava 25 let pivovaru |
| 16 – Nože Mikov
lahůdka ze světa designu | 34 – Arrivederci Lago di Garda
reportáž |
| 20 – Šumava
fotoreportáž | 38 – Rodné město Bohuslava Martinů
Vysočina a okolí |
| 26 – Houby, Dawson City
komiks | |

www.bernard.cz www.facebook.com/bernard.cz

ABY JEŠTĚ ŠLO VOLNĚ DÝCHAT

řeká geolog
Václav Cílek

Neexistuje jedna česká společnost, je jich mnoho.



Myslíte si, že v dnešní konzumní společnosti je možný trvale udržitelný rozvoj?

Trvale udržitelný rozvoj nebyl možný nikdy. Je to protimluv. A zároveň je to asi proti přírodě. Protože pokud v přírodě něco funguje, jsou to oscilace. Taková ta sinusoida, kdy věci jdou nahoru a zase dolů. A představa, že něco půjde pořád rovně, lineárně, je myslím od samého začátku založená na chybné premise. Ale důležité na koncepci trvale udržitelného života je, že myslíte v dlouhodobějším měřítku. To znamená, že se snažíte nepodtrhnout generace, které přijdou po vás.

Další otázka s tím souvisí, co soudíte o takovém až zbožnění ekonomického růstu? Opravdu musí ekonomika a další věci pořád růst?

Teď nevím, jestli v téhle otázce nejsme tak deset let pozadu. Protože o růstu se mluvilo tak do začátku krize v roce 2007. Pak se spíš začalo mluvit o stabilitě. My jsme se v devadesátých letech a začátkem tohoto tisíciletí chtěli mít pořád líp a líp. Pak jsme pochopili, že se potřebujeme mít aspoň dobře. Rovnoměrně, že potřebujeme stabilitu. A dneska se už i ten termín stabilita dost opouští a mluví se o bezpečnosti. Čili nejprve jsme chtěli expandovat, pak jsme si chtěli udržet to, co máme, a teď se čím dál víc bojíme, že to ztratíme.

Co podle vás nejvíc ohrožuje existenci člověka na zemi?

Na takové otázky já neumím odpovědět. Ale řeknu vám to jinak. Nedávno jsme s kolegou rozebírali otázku bezpečnosti. A my to většinou bereme tak, že kdo nás může

ohrozit. Jestli jsou to Rusové, nebo Američané. Ale co když je odpověď úplně jiná. Bezpečnost v Praze ohrožuje, že někdo v poledne na Václaváku prodává drogy. Nebo že se některé kauzy řeší mnoho let. Nebo jsem mluvil s kamarádkou, která má zahrádku a říká – už máme deset let problémy, že nám zahrádky neustále někdo vykrádá, ale i ničí. A policie nám vždycky na rovinu řekne, že ani nepřijede. Pak v této společnosti roste napětí, nenávisť, protože ti lidé, co jim ničí zahrádky, jsou často romské děti nebo lidi z ukrajinské ubytovny, která je hned vedle. A teď do takhle našťvané společnosti může přijít jakákoliv řízená akce, zasetí plošné nenávisli a země začíná být destabilizovaná zevnitř. Pro mě otázka bezpečnosti ani není tolik o tom, kolik máme tanků a kolik nábojů do těch tanků, mimochodem je to hrozně málo, ale jak jsme schopni si uspořádat svůj život uvnitř. Pro mě je otázka bezpečnosti otázkou soudržnosti.

Jak vnímáte současnou českou společnost?

Ona neexistuje jedna česká společnost. Je jich mnoho. Kterou máte na mysli?

Myslel jsem tu celkovou, uveďte mi příklad nějaké konkrétní společnosti.

Dobře, já jsem teď osmdesát dnů jezdil po Čechách. A můžu vám říct, že lidi v Budišově nad Budišovkou mají úplně jiné starosti, úplně jiné sociální složení než lidi v Praze Libni. A to jedu jen podle místa. A já teď můžu jet podle toho, jestli jsem státní zaměstnanec, soukromník v malé firmě, anebo jestli jste třeba součástí mezinárodního koncernu. Už dávno se říkalo, že svět bankéřů

na Václavském náměstí je úplně jiný než svět tramvajáků na Václavském náměstí.

To máte pravdu, ale všechny ty různé společnosti by v jednom státě měly tvořit nějaký celek.

Další příklad rozdělení společnosti je rozdělení generační. Žijeme s mladými lidmi, oni žijí s námi, nějakým způsobem fungujeme, protože koneckonců zájmem všech je, aby svět nějak fungoval.

Myslíte si, že Češi jsou zralí pro demokracii?

Co je to demokracie? Egypt zavedl demokratickou vládu, během níž se ztratilo několik tisíc lidí. V Turecku zvítězila demokracie, prezident Erdogan, ale je to demokracie? To je tolik pojmů, tolik koncepcí. Když mi řeknete, co si představujete pod pojmem demokracie, já vám odpovím na vaši otázku.

V té nejobecnější podobě je to vláda lidu.

Nedávno v Česku vyšla knížka, která se zabývá psychologíí mas. A v ní se píše, že prakticky ve všech případech masa přijímá podprůměrná rozhodnutí. Já si nemyslím, že demokracie je vláda lidu, a vlastně ji sám neumím definovat. Vedou se diskuse, že demokracie je slabá, že by měla být něčím nahrazená, ale o tom se mluví už osm let a já se k tomu nechci vracet. Otázka je, čím ji nahradit, nebo ji nenahradit, co s tím udělat. V každém případě je demokracie nejsložitější a poměrně málo flexibilní forma vlády. Už jenom z toho důvodu, co jsem zmínil o Egyptě. Když jde Egypťan na demonstraci, tak si pro všechny případy zapne mobilní telefon a egyptská policie má jednoduché programy, kdy podle počtu zapnutých telefonů na určitém místě dokáže odhadnout počet demonstrantů a kde se nachází a vytáhne si adresáře a poměrně rychle a jednoduše vytipuje, kdo jsou organizátoři. Nechají demonstraci proběhnout, protože jsou tam západní novináři, a večer ty lidi zabijou. Disidenti v dnešním kybernetickém věku neutečou, už jsou dosažitelní. Ke zničení demokracie stačí jednoduchá věc – vládní nařízení, že musíte mít pořád zapnutý mobilní telefon.

S tím souvisí další otázka. Nemáte dojem, že se plíživě zmenšuje prostor pro svobodu jednotlivce? Uvedu dva příklady – tisíce kamer v ulicích, administrativa v podnikání i ten protikuřácký zákon, když v liberálním pojetí by o kouření ve svém podniku měl



Václav Cílek – Stromovka, červenec 2016

rozhodovat jeho majitel a ne parlament... Jak to vnímáte? Máme se bát „ukusování“ svobody jednotlivce?

Pojetí svobody se proměnilo. Potřebovali bychom takovou formu demokracie, aby ještě šlo volně dýchat. Dneska jsem ve čtyři hodiny ráno vyšel ven, protože sousedovi rozbili okýnko u auta a vytáhli z něj kolo a já nevím co ještě. A kdyby byla v ulici kamera, tak by k těmhle krádežím, kterých je v naší čtvrti v poslední době hodně, pravděpodobně nedošlo. Ale zase, když si policie nebo jakýkoliv hacker napojí na kameru, tak vidí, kdo je doma a kdo doma není a všechny ty věci kolem.

Máme se v Čechách bát imigrantů?

V posledních deseti letech většina nebo velmi mnoho televizních rozhovorů začíná – máme se bát a někdy je to v takových souřadnicích, že přijde redaktorka a říká – teď je takový krásný podzim, máme se toho bát? Mně se nechce pokračovat v té „strachové“ mentalitě. Je to pro mě důležité, protože už

způsob, jakým se ptáte, znamená, že v podstatě žijete v jakémsi strachu.

Pozor, to byste mi křivdil, já se imigrantů nebojím. Vycházím z nálady, která panuje v části veřejnosti. Je to, jako by se k nám valily Čingischánovy hordy.

Já jsem nemluvil o imigrantech, ale o tom, jestli se máme bát krásného podzimu. Už jenom způsob tázání svědčí o tom, že společnost je impregnovaná strachem a byla již dávno před imigranty. Ale dobře, kdo je to imigrant? V Čechách je dejme tomu nějakých pět nebo šest procent cizinců, cizinec je definovaný jako člověk, který se narodil někde jinde. Třeba na Ukrajině.

Nebo ve Vietnamu.

Vietnanců je málo. Ukrajinců pravděpodobně přibude, protože ukrajinské penze jsou v evropských cenách někde pod sty eury měsíčně. S tím se nedá žít. Pravděpodobně přibude taky Rusů, podle jisté agentury dvacet procent Rusů uvažuje o emigraci. Anebo

jsste měl na mysli jiné imigranty?

Samozřejmě – ty ze Sýrie nebo z Afghánistánu a Iráku.

Vždycky ti imigranti jsou tady z nějakého historického důvodu. Vietnamci proto, že jsme si je sem přivezli, Rusové a Ukrajinci, protože jsou blízko. To znamená, že my budeme mít jinou skladbu cizinců než země, které mají za sebou koloniální minulost.

Nebo Německo, které koloniální minulost moc nemá, ale přitahuje imigranty.

Tam je to hrozně zajímavé. To je jiný rozpor. Přestože Němci měli za nacistů velkou snahu vytvořit rasově čistou společnost, tak nakonec jim chyběli pracující. To jsou ty tisíce totálně nasazených lidí za druhé světové války. Oni si vlastně vytvořili určité podhoubí, způsob, jak řešit tenhle problém. V šedesátých letech ten problém tentokrát čistým demokratickým způsobem řešili podobně – dovozem pracovní síly. A postupně se začala vytvářet smíšená společnost.



VÁCLAV CÍLEK
*1955

Vystudoval hornickou průmyslovku a geologii na Přírodovědecké fakultě Karlovy univerzity. Pracoval a dodnes pracuje v Geologickém ústavu Akademie věd a nějaký čas byl i jeho ředitelem. Vystupuje v televizních pořadech a napsal několik knížek, na mnoha dalších se podílel.

Mě v souvislosti s imigranty zarazí jedna věc. My jsme v uplynulých letech dostali a ještě dostaneme z EU spoustu miliard, a když se po nás chce, abychom ulehčili Německu a dalším zemím a přijali určitý počet muslimských imigrantů, nejsme solidární.

Protože my na rozdíl od Němců máme mnohem delší zkušenost s imigranty, přesněji právě s Němci, kteří k nám přicházeli od středověku. Ty dva národy tu od té doby žili občas mírumilovně, občas méně mírumilovně. Neříkám, že je to správně nebo dobře, ale od té druhé půlky třináctého století, kdy sem německí osadníci začali přicházet, máme zkušenost s tím, co znamená soužití dvou národů na jednom prostoru. Přitom velmi blízkých a velmi příbuzných národů. Podobnou zkušenost mají vlastně Češi a Slováci, které národy by se měly cítit blíží než právě tyhle dva. A přesto se nakonec rozdělily.

Jenomže německá minorita na určitých územích tvořila majoritu, což byl problém. A o Slovácích to platí ještě víc. Pokud sem budou přicházet imigranti muslimští, těžko tu vzniknou oblasti, kde budou mít majoritu. Rozptýlí se v populaci.

Když projdete částí Bruselu nebo Rotterdamu, tak zjistíte, že tam vznikají no go zóny. Jeden přítel mi vykládal, že se mu ve Francii hrozně líbila ta barvitost společnosti a pak se potřeboval zeptat na cestu, a tak zašel do arabského baru, kde na něj málem zaútočili, protože vkročil na jejich území.

Nemáte pocit, že někteří naši politici, zejména prezident Zeman, jsou už příliš vstřícní směrem k Rusku, které nijak neskrývá své imperiální ambice?

George Friedman ve své knížce o vznikající krizi v Evropě tvrdí, že je nutné si uvědomit vlastnosti národů. Pro Rusy je charakteristické to, že vždycky chtějí ovládat nárazníkovou zónu a nikdy ji nepustí. Když se podíváte na množství amerických vojenských základen ve světě, jsou vlastně hrozně blízko Rusů. Já se teď nezastávám ani Rusů, ani Američanů, jen chci, abychom si toho byli vědomi. V zájmu Ruska nebo jeho strachu z okolního světa je vytvořit si kolem sebe jasné nárazníkové zóny. Pravděpodobně nikdy nepustí Ukrajinu ani Pobaltí. Velmi zranitelní jsou v tom jižním podbřížku. Moskva je dneska multikulturní město, počet muslimů je tam velký. Já nevím, jestli mají Rusové imperiální ambice, ona v nich je taková touha...

...velkoruská.

Ano, ta je ovládá. Ale myslím si, že v nich není touha ovládnout třeba Francii, že je v nich touha ovládnout její část světa. Ale ta naráží na ambici americkou a americká ambice se vyvinula z potřeby zajistit cesty pro dovoz ropy a dalších potřebných komodit. Čili americká ambice byla mít vojenskou přítomnost prakticky všude.

Někteří lidé mají naopak pocit, že jsme příliš závislí na Americe, jenže Amerika je

demokratická země a je lépe být nějakým způsobem závislý na ní než na Rusku. Být pod vlivem Ameriky je méně nebezpečné než být ve sféře vlivu Ruska.

Ano. Lidsky je lepší být součástí Západní Evropy.

Pojďme aspoň trochu k vaší profesi. Máte jako vědecký pracovník dojem, že vláda dostatečně podporuje výzkum a vzdělání vůbec?

Víte, Magor kdysi jako literát dostal otázku, jestli by básníci neměli být víc podporováni. Odpověděl, že básník může být rád, když ho nezabijou. Já vůbec nechci vstupovat do těchto debat, protože železničáři řeknou – my řídíme tu železnici a potřebovali bychom víc. A učitelé řeknou – my vzděláváme mladou generaci, my si zasloužíme víc. A vznikne tady společnost, kdy každý bude mít pocit, že je nezaplacený. O peníze se vždycky budou hlásit všichni zaměstnanci už jen z toho důvodu, že jejich sociální status by měl být větší. Když udělám něco pro horníky na Ostravsku, tak proč ne pro horníky na Mostecku. A dělníci v některých továrnách jsou na tom podobně jako horníci. To znamená, že když mi kladete tuhle otázku, tak se ode mě, abych nezradil svůj obor, očekává, že řeknu, ano, vláda by měla dávat víc peněz na vědu. Ale když odpovím ano, už se tím roztáčí určitý proces, který nikdy nezastavíte.



informační systém



Národní divadlo

www.KaratSoftware.com



šťastný. Objednávka menu byla neoficiální vstupenkou na místa, odkud se nejlépe dal obdivovat Aniččin panenský půvab.

Ovšem právě otázka panství celý vzkvétající podnik ohrožovala. Aniče se obdivné mužské pohledy natolik zalíbily, že byla ve svých kreacích stále odváznější. Navíc si sama tajně upravila kostým tak, že při určitém pohybu a z určitého úhlu zahlédl nečekaným štěstím obdarovaný host přece jen víc než nádherně tvarovanou fáčovinu. Tu se před jeho zrakem na zlomek vteřiny mihl spíše tušený stín klínu či kousek bílého ňadra s temně hnědou bradavkou. Ale ani šťastlivci na vytoužených místech u parketu neměli jistotu, co byla skutečnost a co jen výplod jejich eroticky zjitřené fantazie.

Jenže čím dál zřetelnější erotično v Aniččině tanci začalo vzbuzovat silné pochybnosti v opravdových znalcích. Copak je tak prožívaného tance schopná pan- na, dosud neznající požitky z milování?

„Je nesmysl, že by se ta vaše Komteska ještě nesetkala se spalující vášní. Navíc – znáte někdo osmnáctiletou pannu? V Praze? To spíš chytíte bílou velrybu ve Vltavě,“ šířil své pochybnosti stár- noucí lev salónů a charakterní herec Bořivoj Kolet, který se marně snažil vylákat Aničku do Zlaté kapličky, kde exceloval v roli Jindřicha VIII.

„Odporná figura,“ odtušil znechu- cený Richard, aniž upřesnil, koho má na mysli. Nemluvě o tom, že Kolet byl ještě o deset let starší než on.

Ludva s Pepou si byli vědomi nebezpe- čí a domluvili se s Aničkou (která pořád čekala na okamžik, kdy se v podniku objeví vysněný princ a odveze ji do Be- nátek, aby v hotelu nad Grand kanálem konečně poznala to, co její spolužačky prožily už dávno), že navštíví proslulého pražského gynekologa, který roztomile se stydící dívce vystavil osvědčení, že je dosud pannou. Při skvělé pověsti pana profesora o tom nikdo, včetně jindy tak skeptického Koleta, nemohl pochybovat.

A tak bankovní účty úspěšné trojice utěšeně rostly, zvláště když nájemné opět pokleslo na pouhou symbolickou korunu a rezervovaný stůl každé liché úterý v sudém měsíci pro stavitele Bílka a jeho tři osmdesátileté přátele, kteří v podniku prožívali renesanci už dávno zapomenu- tých pocitů a žel jen dočasně zvýšenou hladinu mužských hormonů v krvi.

Zdálo se, že Richardovi se brzy splní jeho dávný sen. Že totiž koupí renesanční dům na dalmatském ostrově Hvar, zrekonstruuje ho a bude v něm trávit zasloužený odpočinek, neboť kromě Aničky a kamarádů nejvíc miloval

slunce a moře a dalmatské crne víno a originální pašticađu (hovězí maso vařené dlouhých dvacet čtyři hodin v červeném víně), jak ji připravovali v jeho oblíbené výletní restauraci Žiža. Jenže...

Na taneční produkci 17. září 1993 ke Grófovi a panně Komtesce dorazil i Tomáš Ferdinand Josef Xaver kníže Lobkowitz. Richard ho osobně neznal, protože princ žil na svém bretaňském panství a do Prahy dojížděl jen zřídkka, ale na první pohled rozpoznal aristokrata i díky typicky lobkovičskému frňáku. Poznala to i Anička a cosi nepopsa- telného rozbušilo její panenské srdce a náhlá touha rozechvěla její mužským dotykem prakticky nedotčené tělo.

Ten den tančila doslova jako o život. Oslněný princ vyčarovával ze svého tmavého pláště luxusní značky Ermene- gildo Zegna jednu rudou růži za druhou a házel je vstříc úchvatné tanečnici jako šípy, které prolétávaly ve světle reflektorů kolem omámené dívky a mizely ve tmě za parketem. Všichni (včetně k smrti roz- rušeného Richarda) cítili, že jsou svědky okamžiku, který změní dívčín osud.

A pak se stalo něco, co si tajně přál každyčký z hostů. Nedá se říct, že chatrná fáčovina už nevydržela ten nepopsatelný mumraj pohybů a praskla, to jenom Anič- čino erotikou či spíše touhou nabitě tělo se konečně vysvobodilo ze svazujícího zajetí kostýmu. Bílá látka zmizela kdesi v neza- jímavém prostoru, rozplynula se a pan- na Komteska dál tančila jako bílá Josephina Bakerová, jen v rozkošných, ovšem spíše symbolických kalhotkách, které si tajně koupila v obchodě s luxusním prádlem.

Všichni přítomní přestali dýchat a přáli si, aby se zastavil čas, aby ten vzrušující výjev trval celou věčnost. Pouze zděšený Richard se začal dusit.

Princ Tomáš Ferdinand Josef Xaver Lobkowitz se vzpamatoval jako první. Odvážným skokem překonal dva stoly a svým černým pláštěm zahalil bílou dívčí postavu. Oslněné publikum začalo zprvu nesměle, pak freneticky tleskat. Anička nevnímala svůj úspěch; mlčky hleděla do pomněnkově modrých očí svého kavalíra. Viděla v nich nádherný kočár a bílé spřežení a hotelový pokoj s širokou postelí s blankytně modrými nebesy a pod nimi dvě těla spalovaná vášní. Ne, nebyl to sen; venku netrpělivě zaržálo hned dvanáct kladrubských běloušů.

A pak přišla svatba...

Ale hned po Benátkách také odjezd do studené Bretaně, do chmurného zámku na rozervaném pobřeží Atlan- tiku, a dlouhé chvíle samoty a čekání na věčně zaneprázdněného prince...

Ludva s Pepou, zatímco osaměním utrápený Richard chřadl, se nějaký čas pokoušeli najít zletilou pannu- tanečnici, která by Aničku nahradila.

„Pánové, vy jste snad zešíleli. Nelze druhou takovou hledat v Praze, jako nelze hledat ve žhavém saharském písku sněhuláky. Tak přirozený talent, le talent naturel, se rodí jednou za sto let,“ nechali se přesvědčit posmutnělým znalcem Koletem a rychle, dokud podnik neztratil svou skvělou pověst, restaurant prodali. Richard výhodně prodal i svůj malostranský byt. Nedovedl si před- stavit, že by bydlel sám tam, kde by mu všechno, včetně výhledu na hrad a kostel svatého Mikuláše, připomínalo ty šťastné chvíle prožité s Aničkou.

Když tři kamarádi dali dohromady všechno své peníze, stačilo to na koupi i přiměřenou rekonstrukci renesančního paláce na Hvaru. A také na proslulé dalmatské crne víno, bjela ryby, pašticađu i drobné pozornosti pro postarší, ale o to roztouženější, ba žhavější skandinávské turistiky, kterým pronajímaly apartmány v podkroví. Časem se do galantního dobý- vání prázdninově naladěných, chladnými severskými manželi už dávno dostatečně neuspokojovaných žen zapojil i pomalu ožívající Richard, který se tak snažil zahnat svůj bolestný stesk po Aničce.

Ta jezdila na Hvar na celé prázdniny (naštěstí bez povinností zavaleného prince Lobkowitze, z něhož se vyklubal upjatý morous a nudný patron, zcela postrádající galský esprit, a navíc tíhnoucí k politické kariéře) a Richard s ní trávil všechny své dny. Opakovali své malo- stranské rituály a vůbec mu nevadilo, že se o Aniččinu vyhřátou postel musel dělit s vnoučaty, která miloval neméně vřele jako jejich matku a rozesmával je stejnými žertíky jako kdysi ji. A Ludva s Pepou udělali všechno, co jí viděli na očích.

A když se Anička konečně rozved- la, všichni žili šťastně a spokojeně, a pokud neumřeli, žijí tak dodnes.





EXPORT

Naše pivo chutná i v Portugalsku. V letošním ročníku soutěže World Beer Challenge získala naše dvanáctka cenné body a vybojovala tak další cenný kov.

Na letošním 59. ročníku Dočesné v Žatci se pivo Bernard představilo opět v tom nejlepším světle. V degustační soutěži si ve finálových bojích nejlépe vedla naše Kvasnicová jedenáctka, která společně s Černým ležákem vystoupala na stupně vítězů.

Sladovna Bernard v Rajhradě je jednou z největších humnových sladoven v Evropě. Již 3. září byla zahájena letošní kampaň výroby tradičního humnového sladu. V kampani se plánuje vyrobit 6,5 tis. tun humnového sladu, který z 85 % použije Rodinný pivovar Bernard.

Svatováclavské slavnosti českého piva 2016 přinesly Rodinnému pivovaru Bernard další dvě ocenění. Kategorii tmavých piv ovládl náš Černý ležák s přísadou kvasnic a mezi ležáky zazářila Kvasnicová jedenáctka.

Při oslavách 25. výročí Rodinného pivovaru Bernard v Humpolci navštívilo Horní náměstí v Humpolci přibližně 5 tis. lidí a vypilo se téměř 15 tis. piv.

NOŽE MIKOV

Nůž *list* jsem navrhl na základě touhy po kompaktním malém nástroji na denní nošení kombinované s nedůvěrou v zavírací mechanismy. Na zavíracích nožích nevidím nic špatného, tentokrát jsem ale chtěl něco minimalistického. Kvalita, stálost, účelnost, poctivost. To jsou pojmy, na jejichž základě jsem začal navrhovat *list*. „Odložte všechno, co je na noži navíc,“ napsal jeden recenzent o *listu* později... Od nového nože pro Mikov jsem chtěl, aby byl plný protikladů. Jednoduchý, ale zajímavý, elegantní, ale stoprocentně účelný, vyrobený z výborného materiálu, ale dostupný, kompaktní, ale výkonný. Při návrhu jsem vycházel z velmi jednoduchých eliptických linek. Horní i spodní oblouk definující tvar nože jsou osově symetrické. Do nich jsem poté „vykrojil“ místo pro přední dva prsty, aby ruka nesklouzla, kam nemá, a odlehčil zadní část rukojeti. Mám rád strukturu surové oceli. Na samotné tělo nože jsem proto použil jednoduší plát špičkové rakouské cobaltové oceli v její surové, za tepla válcované formě. Každý vyrobený kus tak získává jedinečnost srovnatelnou s otiskem prstu. Funguje to stejně jako kůra stromu nebo struktura přírodní kůže. Konturu skeletovního *listu* jsem nechal vyřezat z kusu oceli pomocí laserového paprsku. To znamená, že na obvodu nože vzniká drobná příčná stopa, která akcentuje účelovost celého výrobku.

Takto jednoduchý kus oceli by ale nefungoval bez obalu.

Od pouzdra jsem chtěl, aby bylo kompaktní, zároveň ale stoprocentně funkční. Muselo být velmi odolné, aby udrželo krok s ocelí a uživatel se nemusel bát vzít nůž opravdu kamkoliv. Slaná voda, bláto, písek, mastnota... Pro tyto účely se skvěle hodí termoplastická slitina s názvem Kydex®. Je extrémně odolná, pružná, ale pevná, nevdá jí mráz horko, sucho ani vlhko. Netrpí na plísně a slanou vodu jako přírodní kůže. Pro supermoderní nůž jasná volba. Z Kydexu se tedy ručně lisuje každé pouzdro tak, aby v něm *list* dokonale držel, ale zároveň se dal jednoduše vytáhnout jednou rukou. U základní verze produktu jsem se rozhodl, že musí být co nejvíc cenově dostupný a že ho ořežu opravdu na dřevě. Nůž, pouzdro, kus provazu na omotání nebo přivázání a dost. *List* je stoprocentně funkční a použitelný například při toulkách přírodou. Ve své nezákladnější formě váží pár desítek gramů a jeho tloušťka i s pouzdrem nepřesahuje jeden centimetr. Prodává se po celém světě a v Česku dokonce vznikla skupina *listonošů*! Ukázalo se, že navrhnout minimalistický celoocelový nůž, který nemá ani rukojeť pro silně konzervativní firmu známou především rybičkou, byl krok správným směrem. Po zhruba roce jsem dokončil sadu příslušenství, která obsahuje například přídatné střenky, kterou si každý může na svůj *list* nasadit doma během pár minut a posunout tak svého pomocníka ještě o kus dál.

Mikov vyrábí nože. A jejich výroba v severočeských Mikulášovicích trvá více než 220 let. Mikov respektuje tradici, ale zároveň vytváří budoucnost. Mezi desítkami nožů v jeho nabídce najdeme některé, které se dnes dají právem a bez velké nadsázky označit za nože legendární. Na prvním místě je to samozřejmě slavná *rybička*, která se v Mikulášovicích vyrábí již víc než sto let. Jsou to také vyhazovací nože *predator*, z nichž ten nejznámější si zahrál i ve filmu s Jamesem Bondem *Casino Royal*. Mikov vyrábí i nože nové. Patří sem především malý a pevný EDC nůž *list*. Dalším výjimečným nožem je malý zavírací nůž *pocket*. Navržený ve třech velikostech podle návrhu designérského studia Olgoj Chorchoj získal již tři významná designová ocenění – cenu šéfredaktorů Designblok 2015, cenu výrobce roku Czech Grand Design 2015 a mezinárodní ocenění Red Dot design Awards 2016.



PACOVSKÉ STROJÍRNY jsou tradičním výrobcem technologií pro pivovary a minipivovary charakteristické svou kvalitou a profesionálním zpracováním.

Se společností ZVU STROJÍRNY patří do přední průmyslové skupiny SAFICHEM GROUP a společně představují silného hráče s vedoucím postavením na tuzemském i zahraničním trhu.



SAFICHEM group



Šumava



O Šumavě se vždycky hovořilo jako o neprostupném hvozdu, drsné přírodě s často nepříznivým počasím. Byla osídlena velmi pozdě a zkoušela odolnost svých obyvatel a zároveň plně nabízela, co měla. A děje se tak i nyní. Naštěstí už nebojujeme o holý život a pryč je i tvrdá dřina a krušné živobytí, ale Šumava nás zkouší dál. Láká svým bohatstvím, očarovává krásou a šokuje krutostí přírodních dějů. My už dávno ztratili kontinuitu, dávno se šumavskou přírodou nežijeme v souladu, neobhospodařujeme ji a nechtíme její zákonitosti. Možná proto se společnost rozdělila na dva nesmiřitelné tábory. Velmi zjednodušeně – jedni by nejraději Šumavu oplotili a ctili vzácné území bez lidských vlivů a možnosti vstupu. Druzí by si zřejmě nejraději dělali, co chtěli, plně využívali výjimečný park a těžili z jeho ekonomických výhod. Je ale nutné, nebo vůbec možné přiklonit se k některému z obou názorů? Jako novinář a fotograf se pohybuji po Šumavě a jejím okolí bezmála dvacet let. I tak není snadné se zorientovat v argumentech znesvářených stran.

Ale je to vlastně nutné? Stačí přijít a rozhlédnout se. Šumava neumírá. Není uschlá a mrtvá. Žije a má se řádně k světu. Její současnou podobu nestvořili žádní novodobí ekoterotisté ani takzvaná betonářská lobby, to je prostě příroda. Víím, jak dokážeme hospodařit v lesích, ale jen tuším, jak hospodaří příroda. Výzkum letokruhů v padlých stromech letos vyvrátil zažitou dezinformaci, že na Šumavě není původní les, ale pouze dosázená monokultura. Naopak. Neprostupnost terénu nikdy v historii neumožnila hospodařit a těžit ve vyšších polohách a na většině území parku se nacházejí stromy rozhodně starší 300 let. Zdá se, že neplatí tvrzení, které se ozývá z Modravy o tom, jak musíme přírodě pomoci. Myslím, že ji „pomáháme“ už dost. Ani není na místě hornoplánské – příroda je dobrá, ale vocad' pocad'... Neměli bychom se spíše vrátit k pokoře našich předků, kteří neobrátili kámen nadarmo, a pozorovat s pokorou, co se děje kolem nás, a hlavně naučit se znovu s Šumavou a její přírodou žít? Třeba jak zpívá Radůza: „Já jsem nebem, nebe je mnou, já jsem stromem a strom je mnou, já jsem vodou, voda je mnou, já jsem zemí, země je mnou, já jsem vším a všechno je mnou, já jsem tebou a ty jsi mnou...“

HOUBY

DAWSON CITY



LÉTO JE U NÁS KRÁTKÉ.
A PODZIM JEŠTĚ KRATŠÍ.



A ZIMU PŘEŽIJE JENOM TEN, KDO SI UDĚLÁ
POŘÁDNÉ ZÁSoby.



JENŽE LETOS NÁM S BLACKEM FLINTY
NĚJAK ZANÁŠEJÍ. NEBO NA NÁS
UŽ PADLA MLHA STARÝCH SAMCŮ.



To je
krása!

A TAK JSME SE ROZHODLI, ŽE ZIMU
PŘEŽIJEME JEN O HOUBÁCH. BLACKOVI
TO MOC NEVONÍ, ALE CO SE DÁ DĚLAT.



Moje sestřenice
jednou snědla houbu
a porodila čerta.

Neboj.
Já se v houbách
vyznám.



ROSTOU JICH TADY MRAKY. ZDRAVÉ
HOUBY ROVNou ZAHAZUJEME.

Dnes jsem s Emou
na řadě já!



Emičko, tak
jsme tady.

No to je dost.

SBÍRÁME JEN TY ČERVIVÉ, KDE JE MASO.



A kdo to
bude čistit?



To by mě taky bavilo,
jen sbírat.

ČÍM VÍC JE HOUBA ČERVIVÁ,
TÍM VÍC ŠMAKUJE.



Co to je za
divnou houbu?



Lysohlávka.
Indiáni jí říkají
boží maso.

LYSOHLÁVKA JE KOUZELNÁ HOUBA. A ZE
ZVADLÉHO CHLAPA UDĚLÁ V POSTELI HLED
CHLAPA ZDRAVÉHO. A TAK EMU NAPADLO,
ŽE JI OCHUTNÁME, AŽ JE VEČER VESELO.



VESELO BYLO AŽ NĚJAK MOC. TANCOVALI JSME, DOKUD JSME
NEPADLI. A VIDĚLI JSME VĚCI, KTERÉ BYCH NIKOMU VIDĚT NEPŘÁL.
A PAK BLACK NAJEDNOU ZMIZEL.



Nestřílej. To
jsem já, Black.

NEPROMĚNIL SE V ČERTA,
ALE VE VLKA.



Vy jste takoví
pitomci.

BLACK ASI TĚCH HOUBIČEK SNĚDL
TROCHU VÍC. NO, SNAD SE Z TOHO VYSPÍ.



Blacku,
nechrápej!



Jsem zamilovaná do České republiky

Natalija Makovik | podnikatelka

Přišla z Běloruska, ale když mluví o zchátralých českých zámcích a o tom, jak málo se dělá pro jejich záchranu, působí dojmem zapálené vlastenky. Rozhodně zapálenější než běžní čeští občané. O politicích a úřednících nemluvě.

Jak se vám žilo v Bělorusku? Přemýšlíte někdy o návratu?

Pro mě by bylo těžké se vracet, protože už šestnáct let žiju v Česku. Mám tu kamarády, děti i maminku, kterou jsem přivezla. V Bělorusku bych měla velké problémy, už bych nedokázala žít v diktatuře. Před odchodem ze země jsem byla na demonstraci proti Lukašenkovi. Se dvěma stovkami studentů mě zatklí a pak nás vyhodili ze škol. Česká vláda tehdy nabídla stipendia na studium českého jazyka, takže jsem z Běloruska odešla a studovala češtinu a moc to pro mě znamenalo. Nevím, jak to v současnosti vnímají Češi, ale pro mě byla Česká republika zemí Václava Havla. Pro všechny běloruské disidenty je Václav Havel člověk, který změnil režim bez obětí. A přejí si, aby změna v Bělorusku také proběhla sametově.

Myslíte si, že se to někdy stane?

Budeme doufat, že evoluce se nakonec prosadí. Bohužel v dnešním světě se děje tolik dramatických věcí, že situace v Bělorusku není zajímavým tématem, přestože se tam pořád zatýká a pořád mizí lidé.

U nás jste se nejprve učila česky, co bylo pak?

Dostala jsme se na Vysokou školu ekonomickou, obor mezinárodní vztahy. Problém byl, že jsem potřebovala vydělávat peníze, české studenty podporovali rodiče, já měla rodiče v Bělorusku a podporovat finančně mě nemohli. Takže jsem pokračovala v tom, co jsem už začala dělat dřív – v žurnalistice. Pracovala jsem v ruských novinách pro migranty, pro televize, které vysílají v ruštině.

Co bylo dál?

Náhodou jsem se seznámila se šéfem CzechTourismu. Když zjistil, že jsem novinářka, navrhl mi, jestli bych nechtěla pracovat v PR oddělení. Pro mě to bylo zajímavé, protože mým úkolem bylo přilákat co nejvíc ruskými mluvícími turisty. Byla to krásná výzva a úžasné dva roky. Jednu dobu to bylo tak, že když si v Rusku zapnuli televizi, od rána do večera tam bylo o České republice. O zámcích, o přírodě, o jídle... Mně se to líbilo, já jsem byla hned zamilovaná do České republiky a cítím se tady jako doma.

Proč jste v CzechTourismu skončila?

Do agentury přišlo nové vedení a to chtělo na mém místě Češku. Musela jsem se rozhodnout, co budu dělat dál. Psala jsem o České republice blog v ruštině a na jeho základě jsem zabezpečovala jeden turistický projekt a pak se z toho vyvinul byznys na webových stránkách spojený s cestovním ruchem. Také jsem začala poskytovat PR služby českým hotelům, zámkům a cestovním kancelářím. Dělal jsem překlady. Ale už od roku 2000 jsem měla sen – kupovat zámecké ruiny, opravovat je a pak prodávat dál. Mělo to jeden háček – peníze. Přemýšlela jsem, jakým způsobem spojit svůj život se zámky. Až mě napadlo, že můžu být zprostředkovatelem. Vyhledávat lidi, kteří mají peníze a zámek koupí, a pak být při tom, jak ho opravují, a pomoci jim třeba i s tím, že ho pak prodají dál. V roce 2007 jsem založila nové webové stránky, kde jsem v ruštině popisovala zámky, které někdo chtěl prodat.

Jak jste zjišťovala, které zámky jsou na prodej?

Koupila jsem si knížku, kterou vydal Národní památkový ústav Památky v ohrožení, kde byly uvedeny zchátralé zámky. Poslala jsem dopisy na zámecké adresy, a když majitelé měli zájem, přijela jsem, udělala fotografie a v archivech jsem hledala příběhy zámků. Na rozdíl od běžných realitních kanceláří jsem nechtěla jen psát, kolik má zámek čtverečních metrů, protože to není zajímavé. Šlo mi o příběhy, které se na zámcích odehrály a jak by mohly ovlivnit jejich budoucnost.

Proč jste neoslovovala obce? Řadě z nich nějaký zchátralý zámek patří.

Oslovovala jsem je, ale vedení obcí je závislé na voličích. A voliči většinou nechtějí, aby se obecní majetek prodával. Zámek chátrá, ale oni jsou radši, než když si ho koupil nějaký bohatý člověk a ještě navíc Rus, který jim pak nedovolí chodit do parku. V tomto státě panuje zvláštní vědomí, že zámek by měl patřit všem. Ale to by zároveň mělo znamenat zodpovědnost každého člověka. Občas jako provokaci říkám – pojďme zavést zámeckou daň. Jestli chcete, aby zámky byly přístupné a patřily všem, tak každý občan musí platit daň. A za ty daně se zámky opraví a všechno bude v pořádku. Jenže kdyby se spočítalo, tak to vidím na tisícovku měsíčně. A tolik nikdo nebude chtít platit. Ale tady přece nejde o to, kdo zámek vlastní, ale jestli symbol České republiky české zámky budou zachráněny nebo ne. A cesta je taková, když peníze nejsou, když stát nechce vyčlenit obrovské prostředky na rekonstrukce zámků, když dotace na opravy jsou upřímně řečeno mizerné, pak musíme sehnat investory a přesvědčit je, i když návratnost je hodně problematická.



září 2016

NATALIJA MAKOVIK

*1978

V Bělorusku, kde žila, studovala na Státní ekonomické univerzitě, ale protože se zúčastnila protiládní demonstrace, ve čtvrtém ročníku ji vyhodili. V roce 2000 přišla do Česka a v současné době vlastní a řídí realitní kancelář VipCastle, která se zabývá prodejem zámků, starých pivovarů, paláců a podobných objektů.

Kdy jste prodala první zámek?

Trvalo to pět let.

Z čeho jste těch pět let žila?

Když jsem otevřela ty webové stránky a napsala do ruských médií tiskovou zprávu, že jsou na prodej české zámky, otiskla to spousta médií, takže poprvé jsem měla hodně. Vždycky přijel klient z Ruska nebo z Kazachstánu s tím, že má milion dolarů a co si za něj může koupit. Bohužel zámky byly hrozně zchátralé a opravy vyžadovaly další peníze. Přitom za milion dolarů se dá koupit krásné opravený zámek ve Francii. Takže klienti byli zklamaní. Následovala prohlídka za prohlídkou, ale nemohla jsem je přesvědčit, aby si zámek koupili, protože oni to srovnávali s Francií. Říkali – ne, do tohohle nepůjdu, ale požádali mě, jestli bych jim nesehnala něco menšího v dobrém stavu nebo třeba nějaký hotel. A díky tomu jsem přežívala.

To ale nebylo splnění vašeho snu.

Nebyla jsem spokojená s tím, že dělám realitního makléře. To zklamání bylo tak velké, že jsme měla několikrát chuť toho nechat. Uvažovala jsem – lidé by koupili zchátralé zámky, ale ne za moc peněz. Takže jsem hledala cestu, jak najít levné nemovitosti. Vyhledávala jsem je v exekucích, kontaktovala banky, kterým nějaký zámek propadl jako zástava za úvěr. Ano, byly to úplně ruiny, ale byly levné. A nabízela jsem je svým klientům, kteří je začali kupovat. Jenomže zase se u mě projevila strašná nespokojenost, protože jsme si uvědomila, že ti

lidé si sice zámek koupí, ale velmi často ho pak neopravují. Pochopila jsem, že musím začít oslovovat ty nejbohatší klienty. Začala jsem zjišťovat, jestli klient je opravdu solventní, a někomu jsem i řekla – nechodte do toho, máte málo peněz. Také jsem se obracela na velké společnosti a začala jsem pracovat i s českými klienty.

Zájemci zámky kupují pro bydlení nebo pro podnikání?

Česká klientela v tom většinou vidí příležitost k podnikání. Hodně spoléhají na dotační prostředky. Počítají s tím, že zámek koupí a rekonstrukcí zvýší jeho hodnotu. Ale jsou i lidé, kteří si kupují zámky na bydlení. Jeden český miliardář má dokonce tři. Já myslím, že miliardáři by měli kupovat zámky a opravovat je. Občas vidím, jak bohaté české společnosti prodávají zámky, uvažují podnikatelsky – zámek není naše priorita a raději budeme investovat do našeho vlastního byznysu. Přitom při jejich možnostech by je oprava nezruinovala, mohly by to udělat. Teď jde o to, jakým způsobem jim vysvětlit, že je to prospěšné. Jiná věc je, když zámek prodává rodina, která ho získala v restituci, jenže nemá peníze. Potíž je v tom, že bohužel ani politici, ani úředníci moc neupozorňují na problém stavu památek. Pro velké společnosti, když přemýšlejí, kam dají peníze, přispějí na nějakou dobročinnost a zámek vždycky prohraje.

Jenže u zámků jde o úplně jiné peníze, někdy i o stamiliony.

To je pravda, ale ne všechny zámky jsou obrovské. Já vím, že dva tisíce českých zámků chátrá. Jakým způsobem se to obnoví, jestli pomocí dotací, nebo zahraničních i domácích investorů, je mi v podstatě jedno. V zájmu české republiky je, aby se památky opravily. Je potřeba přesvědčit investory, že do toho mají jít, ale to nemůžu já, nanejvýš můžu pár lidí přesvědčit, ale měla by to být státní politika. Měly by se na tohle téma pořádat konference. Nedělají se kroky, aby se stav památek zlepšil. Není tu práce s bankami. Snadno získáte peníze, když chcete něco postavit na zelené louce, ale nedostanete úvěr na opravu zámku. Na takový úvěr by měl záruku poskytnout stát. Ministerstvo pro místní rozvoj vypisuje výhodné úvěry na opravy paneláků, ale nedává je na opravu historických památek.

Máte tedy pocit, že český stát se málo stará o historické památky?

Málo (smích)? Já bych řekla, že jde o jednotlivce, pro mě jsou to hrdinové. Když se jich ptám, jestli dostali nějakou pochvalu, poděkování, říkají – ne, všichni si myslí, že jsem ten bohatý, že mám spoustu prachů, a tak jsem je nacpal do rekonstrukce zámku. Je to můj problém. Já si myslím, že například ministr kultury, který každý rok uděluje titul rytíř mecenášům, kteří dávají peníze na nějaký festival, že by bylo krásné, kdyby takový titul dával i lidem, kteří opravili zámek. Když si bohatý člověk nepostaví vilu na Seychelách, ale nechá peníze v Česku a opraví za ně památku, zaslouží si ocenit.

text **Bedřich Solanský**
ilustrace **Luděk Bárta**

fejton

O (ne)kouření



„Paní Müllerová, tak nám chtějí zakázat v hospodách kouřit,“ řekl by Švejek své posluhovačce, kdyby se dožil protikuřáckého zákona. A nepochybně by přidal nějakou historku. Třeba o řezníkovi Kunzovi z Vysočan, který přestal kouřit svá oblíbená viržinka, a do měsíce ho vezli na Olšanské hřbitovy. Za Švejkových časů se o škodlivosti kouření moc nevědělo, což dneska už všichni víme. Přesto někteří kouříme.

Docela přesně si pamatuju na své první cigarety. Ve dvanácti letech jsem byl o prázdninách u babičky na venkově a můj kamarád měl přístup ke klíčům od sokolovny, kde se vždycky koncem července odehrávala pouťová zábava. Druhý den jsme se ve čtyřech sešli brzy ráno a vyrazili do sokolovny. Ještě nebyla uklizená, stejně jako velká zahrádka ve dvoře. Na stolech a hlavně pod nimi stály nebo ležely nedopité lahve Pražského výběru a Ostravského kahanu, poloprázdné nebo i poloplné krabičky cigaret a spousta drobných. Slili jsme víno do dvou lahví, posbírali cigarety, rozdělili si peníze a vyrazili jsme k lesu. Víno zrovna dobré nebylo, z dnešního pohledu bych řekl, že bylo asi dost strašné. Cigarety se nám taky nezdály nic moc, ale pár jsme jich statečně a bez šlukování vykouřili. Samozřejmě nám bylo špatně. Přesto vyhodit

zbylé cigarety mně přišlo neohospodárné, a tak jsem je ukryl na půdě a sem tam jsem si zapálil. Napodoboval jsem pohyby slavných herců a připadal si jako světák.

Viceméně pravidelně jsem začal kouřit na gymnáziu. To už jsem šlukoval, a pokud si to dobře pamatuju, cigarety mně docela chutnaly. Nicméně kouřil jsem hlavně, protože to bylo, jak se dneska říká, in. Svou výhodu kouření mělo, když jsem byl na rande s nějakou holkou. Věděl jsem, co dělat s rukama, a pokud kouřila i ona, měli jsme do začátku společné téma. Tenkrát jsem si oblíbil egyptské cigarety značky Cleopatra. Byly celé nezvykle bílé, měly elegantní bílou krabičku a stříbrné (nebo zlaté?) písmo a Kleopatřinu tvář. Běžné značky se jim svým designem nemohly vyrovnat.

S kouřením však byla jedna potíž. Otec, zapřisáhlý nekuřák, mi vyhrožoval, že jakmile mě někde venku uvidí s cigaretou, dá mi takovou facku, že mi cigáro vypadne z pusy. K cigaretám jsem si musel kupovat žvýkačky, abych měl doma vonný dech. Jednou jsem měl namále. Stál jsem s cigaretou v ruce na ulici, když se ke mně přičinil otec a jenom houk: „Co to je?“

„To držím kámošovi, on si něco kupuje,“ vypadlo ze mě duchapřítomně.

„No...tak jo, já letím,“ řekl pospíchající otec a zamířil směrem k poště. Teprve v té chvíli jsem si všiml, že stojím před obchodem s dámským prádlem. Dneska si myslím, že mi to otec stejně nezbaštil, ale asi mu bylo žinantní fackovat na ulici osmnáctiletého studenta.

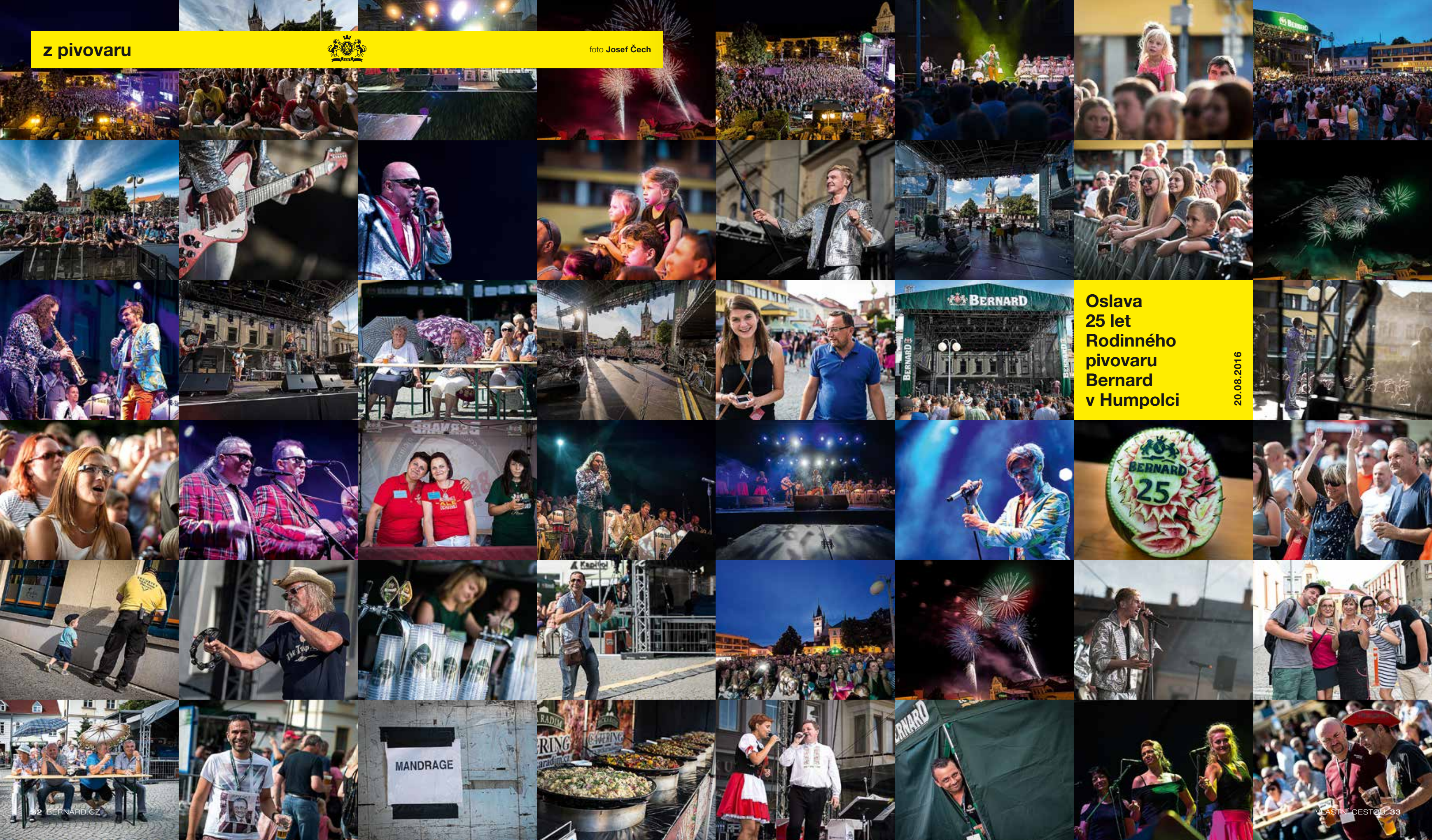
Kouřím skoro padesát let. Nikdy jsem nechtěl přestat, ale možná to říkám, protože bych to stejně nezvládl. Nekouřil jsem akorát v New Yorku, v pronajatém bytě to nešlo a venku jsem se bál hysterických reakcí militantních amerických bojovníků proti kouření. V posledních letech se zpravidla vejdu do půlky krabičky denně. Nesmím ovšem jít do hospody, tam je to o poznání horší.

Vlastně mi z tohoto pohledu protikuřácky zákon vyhovuje, přece nebudu každou chvíli běhat ven. A nebude mi smrdět oblečení. Ale jsem v podstatě liberální člověk a jedna věc mi opravdu vadí. Myslím, že o tom, jestli se v jeho hospodě, kavárně či restauraci bude kouřit, by měl rozhodovat jejich majitel a jeho podnikatelský záměr. A nelíbí se mi ani polovičaté pokrytectví státu, kterému nevdá kasírovat vysokou spotřební daň z cigaret. Čistší by byla tabáková prohibice, zákaz výroby a prodeje, ale kdo si to troufne zavést?

z pivovaru



foto Josef Čech



Oslava
25 let
Rodinného
pivovaru
Bernard
v Humpolci

20.08.2016



Arrivederci Lago di Garda

Italské jezero Lago di Garda patří k nejkrásnějším evropským jezerům, bohužel i k těm nejnavštěvovanějším. Vydat se tam o prázdninách, kdy se kolem něj ubytovávají desetitisíce zejména německých hostů (němčinu tu slyšíte častěji než italštinu) a jediná pobřežní silnice je většinou ucpaná, se jeví jako čiré bláznovství. Mnohem lepší je vydat se sem v září, v říjnu nebo ještě lépe v červnu, kdy všude kvetou bílé, růžové a červené oleandry, voňavý jasmín a samozřejmě nechybějí ani růže.

Protože mimo sezónu není voda v jezeře moc teplá, je lepší ubytovat se v hotelu s krytým bazénem. Takový je například hotel Rabay v části Brenzone zvané Castelletto. Nebo podobný hotel Merano. Ale pozor, kdo nemá rád hluk z dopravy, asi se mu tam nebude líbit. Mezi hotely a jezerem vede totiž rušná silnice. Pravda, může si vybrat pokoj s balkonem na druhou stranu, do zeleně, ale výhled je nesrovnatelný a cenový rozdíl nepatrný, skoro až urážlivý. I v Brenzone se však najdou hotely, které neoddeluje od jezera silnice, zpravidla ovšem bývají dražší – třeba Hotel Bolognese. Prostě za klid se tady platí. Kdo se bez něj neobejde, měl by si vybrat méně navštěvované, ale stejně atraktivní Lago di Como s nádhernou okolní přírodou.

Rozhodně nedoporučuju brát si pobyt s polopenzí. Jednak běžné hotely zpravidla nevynikají skvělou kuchyní – úroveň snídaní je spíše podprůměrná a ani večere příliš neuspokojí, jednak se člověk připraví o možnost hledat sám příjemné hospůdky leckdy s nádherným výhledem, kterých je tu bezpočet. Zkoumat jejich jídelní lístky je velké kulinářské dobrodružství. Za všechny lze doporučit Ristorante da Umberto v Castellettu (dělají tu vynikající domácí těstoviny), blízkou pizzerii nebo Osterii della Rose v Malcesine, kde kromě dalších jídel připravují i ryby žijící přímo v jezeře. Pokud je člověk zalije dostatečným množstvím kvalitního olivového oleje, je to opravdová lahůdka. Chuťově je lepší lososový pstruh než bílá jezerní ryba. Nejvíce gurmánský zážitek mi však nabídl podnik Ristorante da Robertino na nábřeží v Torri del Benaco. Tamní zelené špece se sýrovou omáčkou a kousky tyrolského špeku jako pozdrav z blízkého Trentina neměly chybu.

Zatímco francouzské trhy nabízejí především potraviny – pečivo, maso, paštiky, ale i hotová grilovaná kuřata nebo španělskou paelu, pravidelné trhy v italských městečkách jsou především o oblečení a o botách. Jen v Malcesině nabídli trhovci chutné mořské plody obalené v těstíčku a osmažené v olivovém oleji. Samotné Brenzone složené z několika vesniček nabízí i zhruba deset kilometrů dlouhou cyklostezku téměř až do městečka Malcesine, která vede podél jezera. Právě Malcesine je hlavním a nejkrásnějším centrem východního pobřeží jezera. Láká především spletí středověkých uliček a náměstíček s převážně starými okrovými domy a paláci. Nad ní se vypíná nevelký hrad, ve kterém jsou expozice dvou malých přírodovědných muzeí. Je tu i rybářské muzeum. Město se pyšní návštěvou

Johanna Wolfganga Goetha. Ten si tu před lety pořizoval kresby hradu a byl označený za rakouského špiona a málem skončil ve vězení.

Hlavním lákadlem městečka Arco, vzdáleného asi pět kilometrů od jezera, jsou trosky hradu na vysoké strmé skále. Výstup je docela náročný, odměnou je nádherný pohled na městečko i působivou okolní hornatou krajinu. Hrad dlouho považovaný za nedobytný nakonec dobyli a pobožili francouzští vojáci.

I městečko Torri del Benaco se pyšní malým hradem, od kterého vede dlouhá pobřežní promenáda se spoustou restaurací a kaváren. Hrad vystavěl mocný rod Scaligerů. Nyní je v něm muzeum věnované životu u jezera a také pěstování a zpracování oliv. Ve starém paláci je na tradice dbající hotel Gardesana, kde se v minulém století ubytovala řada významných osobností. Například Winston Churchill, herečka Vivien Leigh, známá ze slavné ságy Jih proti Severu, nebo moderní malíř Max Ernst. V červnu si v městečku připomínají historii, probíhá tu průvod v dobových kostýmech, který připomíná dlouholeté panství rodu Scaligerů, a k němu vyhrává skoro česky znějící dechovka.

K nejkrásnějším místům u jezera patří Limone (po staletí se zde pěstovaly citrony) na západním pobřeží Lago di Garda, kam se dá dojet lodí z Malcesine nebo jezero objet po silnici. K vidění je tu majestátní barokní kostel a k procházkám i k posezení láká široká promenáda. Dobrý oběd pak nabízí příjemná zahradní restaurace Al Torcol. Na zpáteční cestě, pokud se vydáte autem, stojí za návštěvu Riva se zachovalým historickým centrem se středověkými paláci. Zvonice Torre Apponale natolik zaujala německého filozofa Friedricha Nietzscheho, že si přál skončit tu svůj život jako poustevník. Kostel Chiesa dell'Inviolata vyniká překrásnou štukovou výzdobou a spoustou fresek.

Pokud člověk stráví u jezera víc času, neměl by si nechat ujít návštěvu jižního pobřeží. Například půvabné městečko Sirmione na ostrově spojeném s pevninou mostem. I tady je k vidění pevnost rodu Scaligerů, která patří k nejlépe zachovaným vodním hradům v Evropě. Jsou tu i obrovské zříceniny římské vily nazvané Catullovy jeskyně. V Sirmione fungují i známé termální lázně, zdejší pramen využívali už staří Římané. K vidění je tady i vila, kterou kdysi vlastnila slavná operní diva Maria Callas.

A když už je člověk na jihu, neměl by vynechat ani Peschieru. Svými kanály a tím, že je postavená na třech ostrovech, trochu připomíná slavnější Benátky. Poblíž jsou dva zábavní parky – Gardaland a Movieland – amerického stříhu. Kdo má rád klid (jen zaparkovat se jeví jako složitý rébus), určitě dá přednost návštěvě rozsáhlého přírodního parku Giardino Sigurta, který patří mezi nejkrásnější evropské zahrady.

Ale vraťme se ještě na sever jezera, kde ho obklopují vysoké hory. Na hřeben Monte Balda lze vyjít pěšky, trvá to asi pět hodin,



nebo zvolit podstatně rychlejší a pohodlnější cestu lanovkou. Stojí dvacet euro, pro důchodce je lístek o pět euro levnější. Cestou se před člověkem pomalu naskýtá pohled na půvabné městečko, na hřebenu pak na ostatní vysoké kopce. Od lanovky je to krátkou procházkou k horské restauraci, kde kromě tradičních italských jídel nabízejí pestrou paletu zdejších sýrů. Zejména ten bylinkový má chuť, které člověk jen stěží odolá. Asi hodinu od lanovky je vzdálená další horská restaurace, cesta to není příliš náročná, většinou vede po vrstevnici.

Z Lago di Garda se dají udělat i dva výlety do zhruba šedesát kilometrů vzdálených italských měst – Trenta a Verony. Nádherná Verona si zaslouží samostatnou reportáž, ale i v Trentu je toho hodně k vidění.

Milovník historie si vzpomene na takzvaný tridentský koncil, který se ve městě konal v polovině šestnáctého století a trval osmnáct let. Svolala ho katolická církev a na koncilu se pokoušela najít cestu, která by vedla k návratu zejména německých protestantů do jejího lůna. Z řady památek zaujme mohutný románský dóm, který stojí na hlavním náměstí ozdobeném kašnou s postavou Neptuna. V Palazzo Pretorio je pozoruhodné muzeum, další překrásný palác je v rozsáhlém hradu. Magno Palazzo navrhli pro vládnoucí knížata a vyniká svou až marnotratnou výzdobou a ve zdejších muzeu zaujmou četné etruské a římské památky. Působivé fresky jsou v nedaleké Orli věži. Trentské restaurace kromě tradiční italské kuchyně nabízí i jihotyrolské speciality, jako jsou už zmíněné špecle. A místo běžného suvenýru si člověk může koupit kus vynikajícího tyrolského špeku. S naším špekem nemá nic společného, je masitý a lahodný.

A když už jsme u jídla, nesmíme zapomenout na víno. To zdejší nejlépe chutná večer při posezení na hotelovém balkonu, kdy pomalu zapadá slunce za kopci na protějším břehu. S nakrájeným sýrem, tyrolským špekem nebo salámem (výtečný je například ten z mufloního masa) je to nezapomenutelný zážitek. Arrivederci Lago di Garda!



Rodné město Bohuslava Martinů

Polička určitě patří mezi nejhezčí malá města v České republice. Leží na samém okraji Žďárských vrchů a má za sebou bohatou historii. Polička byla založena ve druhé polovině třináctého století a dlouhá staletí bývala věnným městem českých královen. V osmnáctém století patřila mezi nejbohatší východočeská města. Do dnešních dnů se dochovala značná část městských hradeb. Byly zpevněny celkem devatenácti věžemi a mají délku přes tisíc dvě stě metrů. Dominantou poličského náměstí je nádherná, štukami zdobená barokní radnice s expozicemi městské galerie, před ní stojí jeden z nejkrásnějších mariánských sloupů v Čechách. Ve městě se zachovalo i množství středověkých domů, které ovšem prošly řadou stavebních úprav.

Polička je spjatá se jménem jednoho z nejvýznamnějších českých skladatelů, s Bohuslavem Martinů, který se narodil ve světničce na vrcholu věže kostela svatého Jakuba. Celý kostel byl před několika lety prohlášen za národní kulturní památku a světnička je přístupná turistům. Ti by rovněž neměli vynechat Centrum Bohuslava Martinů věnované životu a dílu slavného skladatele, ale jsou v něm i další poutavé expozice.

Mezi poličskými restauracemi, v nichž se návštěvníci města mohou občerstvit, jednoznačně vyniká Šenk nožičky Dobroty ve dvou historických domech v ulici zvané Na Bídě. Nedávno otevřený podnik u rybníka pod městskými hradbami nazvaný Přístav připomíná francouzské bistro a nabízí rychlejší formu kvalitního občerstvení.



Ucrete Superodolné podlahové systémy

Podlahový systém Ucrete splňuje nejnáročnější kritéria. Tento speciálně formulovaný polyuretanový beton nachází uplatnění zejména v extrémně náročných podmínkách potravinářského, chemického a farmaceutického průmyslu. Lehce profilovaný povrch nabízí optimální stupeň nekluznosti v suchých i mokrych provozech. Podlahy Ucrete se lehce čistí, neškodí jim horká pára ani horká voda. Díky bezspárému provedení výborně odolávají bakteriím i kombinaci teplotního i chemického namáhání.

Bližší informace naleznete na www.master-builders-solutions.basf.cz

BASF
We create chemistry



Polotmavá
12

Bernardova
ROTUJICI
pipa

DALŠÍ ČÍSLO V LEDNĚ